

показники сусідніх держав, що створює бар'єри для розвитку малого та середнього підприємництва, залучення інвестицій і детінізації економіки.

У цьому контексті пріоритетними напрямками реформи мають стати: 1. Забезпечення стабільності податкового законодавства. 2. Підвищення прозорості процедур адміністрування, зокрема відшкодування ПДВ. 3. Цифровізація податкових сервісів з одночасним зниженням бюрократичного навантаження. 4. Удосконалення комунікації між бізнесом і ДПС [2].

Запровадження європейських підходів у сфері податкового адміністрування має стати не лише формальним завданням, а й інструментом підвищення довіри, прозорості та ефективності всієї податкової системи України. Такий підхід дозволить не просто гармонізувати податкову політику з європейською, а й адаптувати її до потреб українського бізнесу в умовах економічного відновлення.

Список використаних джерел

1. Крисоватий А.І., Мельник В.М., Кошук Т.В. Сутність та концептуальні основи формування податкової політики в умовах євроінтеграційних процесів. *Економіка України*. 2016. № 1. С. 35–51.

2. Кучин С.П., Гончаренко Т.І. Удосконалення державної регіональної соціальної політики в сучасній Україні. *Збірник матеріалів Звітної науково-практичної конференції Луганського національного аграрного університету*. 2020. С. 242–244.

3. Яценко О.М., Швиданенко О.А., Швиданенко Г.О. Циркулярна економіка як основа забезпечення сталого розвитку країни в контексті євроінтеграції. *Економіка і регіон*. 2022. №4 (87). С. 150-167.

Челак Ю. Ю.,

здобувач вищої освіти 2м курсу

обліково-фінансового факультету

Науковий керівник: **Чебан Ю. Ю.,**

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри обліку і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв

РОЛЬ ПЕРВИННОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДОСТОВІРНОСТІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

Значення достовірної облікової інформації, яка є основою для прийняття ефективних управлінських рішень, контролю за ресурсами та виконання податкових зобов'язань, завжди було і залишається важливим.

Додають актуальності зазначеному питанню умови сьогодення, які вимагають не лише формувати облікову інформацію, але й забезпечити її збереження. Особлива роль належить тут первинній документації, що є відправною точкою для всіх етапів бухгалтерського обліку та підтвердженням всіх господарських операцій. У фермерських господарствах, як формі малого підприємництва, роль первинних документів залишається вищезазначеною, а можливості та фактичне її оформлення, зберігання та використання опосередковане суттєвими проблемними питаннями. Основні з них: суб'єкт ведення бухгалтерського обліку, обмеженість ресурсів, кадрових можливостей, поєднання багатьох функцій в одній особі, фокус саме на кінцевий результат – складання різних форм звітності, які, по суті, об'єктивно скласти без первинного обліку просто неможливо.

Первинні документи – це документи, що складаються при здійсненні господарських операцій або безпосередньо після них, та містять відомості про їх зміст, обсяг, дату, учасників та інші істотні характеристики. Законодавчо її значення закріплено в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», де первинний документ визнається основним елементом системи обліку та визначено, що якість ведення обліку прямо залежить від достовірності, своєчасності та повноти первинної документації [1].

Дослідження особливостей ведення бухгалтерського обліку у фермерських господарствах дозволяють зробити висновки про низку складнощів на ділянці організації первинного обліку. Зокрема, поширеними є випадки:

- використання неуніфікованих або самостійно створених, довільних форм документів, що не містять повного переліку реквізитів;
- оформлення первинних документів із запізненням;
- відсутність обліку, зокрема і первинного, окремих операцій (наприклад, натурального обміну, внутрішньогосподарських переміщень, підзвітних розрахунків тощо);
- ведення обліку в неструктурованій формі (наприклад, у зошитах або аматорських таблицях).

Вищезазначене призводить до спотворення облікової інформації, що не дозволяє голові господарства оперативно оцінювати стан справ, ефективно управляти ресурсами та дотримуватися вимог фіскальної дисципліни. Адже якісно, повно та своєчасно оформлені первинні документи забезпечують не лише ведення достовірного обліку, а і відіграють основну роль у формуванні різних видів звітності; аргументації фактів здійснення або нездійснення операції перед контролюючими органами; обґрунтуванні права на участь у державних програмах підтримки фермерства, грантовій діяльності тощо.

Отже, первинна документація є засобом не лише внутрішнього управління, а й інструментом зовнішньої комунікації фермерського господарства з фінансовими установами, інвесторами, державними структурами, контрагентами та членами господарства.

Підвищення якості первинного обліку у фермерських господарствах потребує системного підходу [2]. Доцільними та можливими до впровадження у сучасних умовах заходами є, на нашу думку, такі:

- використання мобільних додатків для фіксування та подальшого облікового відображення господарських операцій, що відбуваються за межами господарства;

- використання простих автоматизованих програм обліку, формування та подання звітності, документообороту, які на теперішній час розроблено для малих підприємств, зокрема і фермерських, враховуючи специфіку сільськогосподарського виробництва. Вони є доступними за вартістю та використанням;

- використання документів довільної форми має передбачати наявність всіх необхідних реквізитів для обліку та зберігання необхідної інформації;

- підвищення кваліфікації та професіоналізація з наряду обліку для голови господарства та членів його родини, або членів господарства, які залучені до облікового процесу;

- організація та використання результатів внутрішнього контролю, навіть у невеликих господарствах;

- забезпечення зберігання паперових та електронних форм первинних документів;

- проведення аналізу облікового забезпечення та результатів діяльності.

Вищезазначене однозначно сприятиме зниженню облікових ризиків, покращенню прозорості ведення бізнесу та забезпеченню податкової відповідальності фермерського господарства.

Список використаних джерел:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон від 16.07.1999 р. № 996-XIV; станом на 1 січня 2024 року; URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.

2. Здирко Н.Г., Іщенко Я.П. Організаційні основи побудови системи обліку витрат виробництва фермерських господарств. *Економіка та суспільство*. 2023. № 50. С. 86–92.